

Sygn. akt XXVII Ca 4085/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Adrianna Szewczyk – Kubat

po rozpoznaniu w dniu 4 maja 2017 r. w Warszawie na posiedzeniu niejawnym sprawy z powództwa P. O. i P. J. przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2016 r., sygn. akt II C 3823/15

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddala powództwo oraz zasądza od P. O. i P. J. na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty po 300 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
2. zasądza od P. O. i P. J. na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty po 725 (siedemset dwadzieścia pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sygn. akt XXVII Ca 4085/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 października 2015 r. P. O. i P. J. wnieśli o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwot po 600 euro wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 listopada 2013 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Nakazem zapłaty z dnia 16 listopada 2015 r. wydanym w postępowaniu upominawczym referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, podnosząc wyłącznie zarzut przedawnienia roszczenia.

Wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie II C 3823/15 Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie zasądził od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powodów kwoty po 600 euro wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 listopada 2013r. (po sprostowaniu orzeczenia) do dnia 31 grudnia 2015r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych za okres od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty, a także kwoty po 717 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania sądowego.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając orzeczenie w całości i zarzucił mu:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 118 § 1 k.c., poprzez jego zastosowanie i przyjęcie w niniejszej sprawie 10-letniego terminu przedawnienia;
2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 778 k.c. w zw. z art. 775 k.c. poprzez ich niezastosowanie.

Wobec powyższego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obydwie instancje wg. norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powodowie wnosili o jej oddalenie i zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy wskazał, że zarówno w toku postępowania przed Sądem I instancji, jak i w złożonej apelacji pozwany podnosił jedynie zarzut przedawnienia roszczenia. Tym samym należało uznać, że zarówno co do zasady, jak i wysokości uznał on dochodzone przez powodów w oparciu o przepisy art. 7 i n. rozporządzenia (WE) 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. roszczenia wynikające z opóźnienia lotu.

Niemniej jednak Sąd Okręgowy podzielił pogląd skarżącego, iż w niniejszej sprawie powinien, dla określenia terminu przedawnienia roszczenia, zastosowanie znaleźć art. 778 k.c., a tym samym roszczenie powodów było przedawnione na datę wytoczenia powództwa. Trybunał Sprawiedliwości wyrokiem z dnia 22 listopada 2012r. w sprawie C-139/11 przesądził, że do przedawnienia roszczenia o odszkodowania oparte na w/w podstawie stosować się powinny przepisy danego państwa członkowskiego, nie zaś przepisy Konwencji montrealskiej z dnia 28 maja 1999r. Tak więc w sprawie należało odwołać się do uregulowań istniejących w polskim systemie prawnym.

Niewątpliwie zaś przepisy Prawa lotniczego z dnia 3 lipca 2002r. stanowią *lex specialis* do przepisów k.c., co zresztą potwierdza treść art. 775 k.c. Jednakże Sąd Okręgowy zważył, iż art. 205 Prawa lotniczego w kwestiach nieuregulowanych tą ustawą szczególną wprowadził ponowne odesłanie do przepisów k.c. W ocenie Sądu Okręgowego nie było przy tym żadnych racjonalnych powodów, aby w przypadku przedawnienia roszczenia interpretować treść art. 205 Prawa lotniczego jako wymóg zastosowania ogólnych terminów przedawnienia przewidzianych w k.c., a nie terminów związanych z umową przewozu, jaka niewątpliwie leżała u podstaw usługi świadczonej przez pozwanego oraz niniejszego roszczenia i uregulowana została w przepisach Prawa lotniczego. Nie można bowiem art. 775 k.c. wyklądać jako bezwzględne wyłączenie raz na zawsze przepisów tytułu „Umowa przewozu”, ale jako wyłączenie w przypadku, kiedy dana umowa przewozu jest uregulowana przepisami szczególnymi i tylko w zakresie tej regulacji.

Sąd Okręgowy nie uwzględnił wniosku pozwanego o zadanie pytania prawnego Sądowi Najwyższemu w odniesieniu do terminu przedawnienia roszczeń wynikających z art. 7 i n. rozporządzenia (WE) 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. Sąd II instancji miał tu na względzie, iż w uchwale z dnia 17 marca 2017r. III CZP 111/16 Sąd Najwyższy wypowiedział się już w tej kwestii uznając, iż w sprawach roszczeń opartych na w/w przepisie rozporządzenia powinien mieć zastosowanie roczny termin przedawnienia wynikający z art. 778 k.c.

Sąd Okręgowy miał świadomość, iż wydana uchwała miała w myśl art. 390 § 2 k.p.c. moc wiążącą jedynie w tamtej rozpoznawanej sprawie, niemniej jednak stanowisko prawne Sądu Najwyższego jest już znane, a Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie podzielił w pełni argumentację Sądu Najwyższego co do określenia terminu przedawnienia.

Całkowicie niezasadny i spóźniony był argument powodów, iż podstawą alternatywną roszczenia odszkodowawczego mogłyby być przepisy art. 23 k.c. i art. 24 k.c. Nawet zakładając, że odszkodowanie przewidziane w dyrektywie mogło obejmować odpowiedzialność za naruszenie dóbr osobistych, to niewątpliwie sama ryczałtowość odszkodowania nie zwalniałaby strony powodowej od obowiązku wykazania, chociażby z uwagi na bardzo zindywidualizowany zakres takiej odpowiedzialności, że do takiego naruszenia dobra osobistego rzeczywiście doszło i wskazania, jakie w ogóle dobro zostało naruszone. Niewątpliwie zaś twierdzenia faktyczne przedstawione przez powodów w niniejszej sprawie w żaden sposób do tych kwestii się nie odnosiły.

Wreszcie Sąd Okręgowy zważył na niemożność zastosowania art. 5 k.c. Przede wszystkim przepis ten nie może być co do zasady podstawą zasadności roszczenia, ma on zastosowanie do obrony przed roszczeniami

wierzyciela w przypadku, kiedy żądanie wierzyciela stanowiłoby nadużycie przez niego prawa lub było sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Ponadto art. 5 k.c. mógłby mieć zastosowanie jedynie w przypadku wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności. Taką okolicznością jednak, zdaniem Sądu II instancji, nie mógł być fakt, iż niektóre sądy powszechne w swoich dotychczasowych orzeczeniach przyjmowały 10-letni termin przedawnienia roszczeń. „Szczególne okoliczności” powinny bowiem dotyczyć sytuacji samych powodów, a poza tym, poza orzeczeniami, w których przyjmowano powyższy termin przedawnienia, były wydawane także orzeczenia przy przyjęciu całkowicie innego terminu przedawnienia. Właśnie te wątpliwości co do prawidłowości zastosowania określonych przepisów o przedawnieniu oraz rozbieżność orzecznictwa w tym zakresie były podstawą do powzięcia decyzji przez Sąd Okręgowy w Warszawie o wystąpieniu do Sądu Najwyższego ze stosownym pytaniem prawnym. Zważywszy na powyższe, można byłoby przyjąć całkowicie odmienne od powodów rozumowanie, iż właśnie rozbieżność orzecznictwa, jeżeli rzeczywiście orzecznictwo było im znane w tak szerokim zakresie, jak to podnosili w apelacji, powinna skłonić ich do jeszcze większej czujności i przyspieszyć podjęcie czynności zmierzających do wytoczenia stosownego powództwa i nie narażania się na skuteczne podniesienie zarzutu przedawnienia roszczenia.

Sąd Okręgowy nie znalazł też, z uwagi na powyższe rozważania, podstaw do zastosowania wobec powodów art. 102 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy w oparciu o art. 385 k.p.c. oddalił apelację, o kosztach postępowania za II instancję orzekając w oparciu o art. 391 § 1 k.p.c. w z art. 108 § 1 k.p.c. i art. 98 k.p.c.

SSO Adrianna Szewczyk – Kubat